

Nro. 10.

**A' FELS. AUSTR. CSÁSZÁR, ES AP. KIRÁLY
KEGYELMES ENGEDELMEBÖL.**

Irdült Bétsből, Kedden Augustus 2-dik napján,
1808-ik esztendőben.

B é c s.

Felséges Urunk és Afzonyunk a' Bádeni főrövel való élés után a' Laxenburgi Csász. nyári palotába szállottak bé, a' honnan maga Császár Eö Felsége minden héten egyszer audientzia adásra ide bé szokott jönni.

Károly Ambruzs Austriai Kir. Fő Herczegnek, Esztergomi Erseknek és Magyar Ország tisztelt Primásának a' közelebb múlt Julius 24.ik napján itt végbe ment felszenteltetéséről következő közelebb való és bizonyos tudósítást vettünk. Ez a' szent tzeremonia azon napon, dél előtt 10

K

órákor kezdődött és két egész óránál tovább tartott. A' már nevezett kapornába Eö Cs. Kir. Felsőgek, a' Fels. Kir. Hercegek, Herceg Asszonyok, Fels. Asszonyunk kedves anyja Mária Beatrix, nehaj Ferdinand Austriai Fő és Majlandi volt Hercegnek Özvegye, a' Cs. Kir. udvari Fő tisztekkel és számos fő rangú úri személyekkel öszve gyűlvén, Eö Kir. Fő Hercegsége a' Primás az Oltár előtt le térdepelt és imadkozott. A' felszentelést Egri Ersek B. Fischer István Eö Excellentiája vitte végbe. A' Primás Assistentsei Méltos. Vilt József Györi, és Somogyi Leopold Szombathelyi Püspök Eö Nagyságok voltak, ezeknek Assistentsei pedig consecrat Püspök Rauscher Miklós és Kurbéli György választott Pristinai Püspök, és a' Fels. Kir. Udvari Magy. Cancelláriának Referens Consiliarius. — — Egri Ersek L. B. Fischer István Eö Excellentiájának Assistentsei pedig F. T. Makay Antal Gagyai Abbas, és Poczik Pál Egri Kánonok Urak. — Az ezen czeremónián jelenvolt Papi urakat a' Csász. várbán gazdagon meg vendéglette Primás Eö Kir. Fő Hercegsége.

L. B. Summeraw József Csász. Kir. belső Tanácsos és Kamarás Urat, a' Sz. István Apost. Király Rendjének nagy kereszties tagját, Policia ministert s. a. t. azon hasznos szolgálatjaira nézve, a' mellyeket számos esztendőktől fogva, különbkülönb-féle fő Status hivatalokban, és az újabb időnek fontosabb tikkelyeiben tett, maga kivauságához képest azon terhes hivatal alól fel óldozni, és a' Terézia Akademiának fő gondviselést tovább is reá bizoni, a' policia dolgoknak folytatására pedig, Cs. Kir. Kamarás és udvari Tanácsos L. B. Hager Ferencz

Úrat All Praesidensi rangal ki nevezni, az eddig való valóságos Tanátsos és udvari Titoknok Rato-
liska József Urat azon hivatalnál valóságos udvari
Tanátsosfá; végtére Ley udvari Tanátsos Urat, a'
Policianak eddig vólt fő Igazgatóját, a' Cs. K. hadi
Tanátshoz valóságos hadi Tanátsosnak által tenni
méltóztatott Fels. Urunk.

Magyar Ország.

A' Soproni utólsó rettentő tűz támadásról há-
rom rendbéli tudósítást is vettünk, mellyekből azt
olvassuk, hogy ennél nagyobb szerentsétlenség azon
várost soha sem érdeklerte, és a' melly által okozta-
tott kár egynéhány millió forintra tétetik. Három
napon, úgymint Juliusnak 19., 22 és 24-ik napjain
dühösködött a' pusztító Vulkanus ezen Sz. K. vá-
rosban; és számos házakat meg emesztett; 25 em-
bernél több vesztette el abban az életet, a' meg
sebesítetteteknek száma is nagy. Leg inkább a' külső
városokat érdeklerte ez a' nagy szerentsétlenség,
úgy hogy a' ki a' Bécsi kapun oda bé megy, a' bel-
ső városnak épületjeinel egyebet nem szemlélhet. A'
lakosok, bátorság okáért a' körül belől fekvő hely-
ségekbe vonták magokat. Erről a' szomorú törté-
neutről bővebb és világosabb tudósítást várunk.
Azonban minden eddig hozzáak jött tudósítások azt
hirdetik, hogy a' városi Előjárók a' tűz óltó esz-
közöknek meg szerzéseiben nem vóltak olly vigyá-
zók és serények, mint töllök kötelességek kívánta
vólna.

Pest Vármegyéből Juliusnak 24-ik
napján. Az Egri Erseki Nemes Káptalan jóízágá-
ban Monorban Predikátori hivatalt viselő Tiszt. T.

Földvári István Ur, azon Ekklesiában való szolgálatjának Jubiléumát éppen most töltötte el. Ifjúságában a' Pesti Ref Venerabilis Tractusban 14 éftendejg Notariús volt, azután fzámos vokok által ugyan azon Megyének Senioráva és Esperestjévé választatott, és azon hivatalját 23 éftendökig hiven és szorgalmatosan folytatta; végre a' sok munka és vénség által meg erőtlenítettvén az Esperesti hivatalról le mondott, de Predikatori hivatalját halgatóinak tellyes meg elégedésekre még most is, a' midön már hafzuos életének 84-ik éftendejét el töltötte volna, hiven és szorgalmatosan folytattya. Két Predikator fiai vannak, az egyik a' Debreceni, a' másik Tólna Vármegyében, a' Medinai Ekklesiában szolgálnak, és folytatnak Predikatori hivatalt.

Zemplén Vármegyéből Julius 19-ik napján. Az Ország szerte uralkodó nagy szárazság a' Hegyallyai vetéseket is középszerezünél rosszabb tetméssel biztatja, a' honnan már a' B. Keresztúri és Tokaji vásárookban volt 25 forintos rozs, és 30 forintos tiszta búza 's utóbb így sem találtatott. — Ugyan ezen izárazság az egész Bodrog és Tisza közü réteket a' leg jobb széna bövségével biztatta, és már kivált a' Pataki nagy réteken kezdettek is a' széna boglyák emelkedni, 's a' vastag rendek heverészni, midön kiváltképen a' Julius kezdetével néki tódúlt záporok a' Tiszáról az árvizet úgy fel tolták, hogy nagy részént minden addig kézfiztetett izénaboglyák semmikké lettek. — Ugyan az előtt már, a' mint mondják, valami két ezrig való Pest Vármegyei ehés marhákat fogadott bé a' város a' maga le-

gelőire hét szápra igen óltsón (minden darabot 9. krajtzárért egy hétre) de már ezeket is a' hegyekre szorította az árviz, melly szerentsénkre a' búza árával együtt naponként alább száll,

A' fellyebb említett záporok sok helyeken, nevezetesen Tallyán és Tokajban a' leg szomorúbb tekintetű pufztulásokat okozták, és mind a' két helyen embereket is oda öltek, sok szőlőket, réteket 's egyebeket haszonvehetetlenekké tettek, Tokajban olly rettenetes köfszikkal rakták meg az útzákat, hogy azólta puskaporral is allig lehet széllyel szaggatni 's el háyni. — Másfelől azonban, a' hol a' felhőszakadások olly rettenetesek nem voltak, a' hosszú szárazság után még elég jókor érkezett hasznos esők a' szőlőszemet úgy meg nevelték, hogy tavaly Augustus végén sem volt nagyobb mint most, és ha a' jó Isten további tsapásaitól hegyeinket meg őrzi, borunk sok is jó is lesz, a' melly ritkán szokott meg esni.

Spanyol Ország.

A' Spanyol Insurgensekkel való tsatazásokról, következő bizonyos de még eddig közönségsé nem tétetett történeteket ad elő a' Madritti Diáriumnak 15-ik Jüliusi darabja: A' Palenziai tartomány és városbéli lakosokat, (Spanyol országnak Leon nevű Országában) ugmond, Gen. La salle a' fegyverből Junius 9 és 10-ik napjain ki vetkeztette; 11-ikén viradtakor Cabezon ellen, a' hol 12000 főből álló Insurgensek Cuesta Generálisok vezérlése alatt 6. ágyúval le telepedtek, marsirozott, és minekutánna fekvéseket recognoscirozta volna, Brigade Generalis Sabathier az ellenség sebes tüzelése alatt, sebes

lépésekkel a' hidon által ment, General Merle pedig az ellenségnek Valladolid városába való hátrálását meg akadályoztatta. Minekutánna fél óráig tartott volna az ágyú lövöldözés, az insurgensek meg verettek, nagy zűrzavarba ejtettek, 1000 embert a' tsata piaczon hagytak, az életbe 's épségbe meg maradtak pedig féltéllyel futottak. — A' Franziák közül hat ember hólt meg, és 8 vagy 10 ember esett sebbe. A' Valladolidi Püspök és az oda való nevezetesebb emberek a' nevezett Generálisnak eleibe menvén, a' városi lakosokért kegyelmet kértek és nyertek. E' meg lévén azon Fr. osztály sereg azok közt a' számos emberek közt, a' kik kemény büntetést érdemlettek volna, a' városba nagy tsendesseggel bé marsirozott, a' lakosokat a' fegyverből ki vetkeztette. a' Fr. vezér az Insurgenseknek vezérjeik közül ötvenet agyan lövetett, és minden klasztromból egyegy szerzetest kezezségtől vitt. A' Franziáknak magok eránt való jó szivliségeken és barátságos magok viseleteken felette tsudálkoztak, 's pártoságokat meg bánván az uralkodó Fejedelemnek hívségére vissza tértek az odavaló pártos lakosok.

Generál Le fe b u r e egynéhány tsapatokat Navarrába a' Tudelai lakosok ellen küldött, hogy az oda való insurgenseket is meg zabolázhassa. A' Tarazonai Püspök 500 darab puskát adott által a' Franziáknak. — Néhány insurgens vezérek jobb útra tértek, 's uralkodó Fejedelmeknek hatalmát meg esmérték. — A' Valladolidi Előjárok és nevezetesebb lakosok az insurgensektől, azon idő alatt, mig azon város hatalmokban volt, igen sokat szenvedtek. La Cuesta Generál Kapitányt az által kényszerítették a' magok partjokra és vezérségekre,

hogy háza ablakai előtt akasztófát állítottak fel. — General Cevalost Segoviából Valladolidba való haza menetele után a' dühösködő község agyon verte, a' fejét nyársra függesztette, holt testét pedig a' város útzain ide 's tova hurczolta. "

Valahol a' Fr. hadi seregek meg fordúlnak, mindenütt ki vetkeztetik a' fegyverből a' népet, munitióikat vagy magokkal el viszik, vagy öszve rontván a' vízbe hánnyák. — Marsal Moncey Jun. 16. ikán Cuenceból Reguenába, General Frere pedig Murciába marsiroztak; Valladolid és Palencia városok 12 fzemélyből álló deputatiót küldöttek Bayonneba, hogy elsők lehessenek a' Jóság Napoleon Király hívségére való meg esküvésben. — Marsal Bessieres az északi tartományokbéli Insurgenseknek meg hódoltatásokra a' leg szelidebb eszközökkel élt, de semmire sem lehetett velek. A' Burgói Ersek is egy Kanonokat küldött hozzájuk pásztori levéllel, de ennek sem engedelmeskedtek, melyre nézve kéntelen volt Marsal Bessieres kemény eszközökhöz nyúlni.

A' 8-ik Kurirnak 121-ik lapján félbe maradt Spanyol Országú új Constitutió tizikkelyeinek további folytatása.

XI. Titulus a' törvényes Alkotmányról: 87) Egyetlen egy törvénykönyv által fog Spanyol Ország igazgattatni. — 88) A' törvényes hivatalók mástól nem függenek. — 89) Az igazság a' Király nevében, és azoktól a' biráktól fog folytatattatni, a' kiket arra ki rendel. A' különös privilégiumokkal biró törvényszékek, mint p. o. minden Abbátziáknak, szerzetes Rendeknek, és Uraságoknak törvénytévé székeik, akármelly rendbeliek legyenek

azok; eltöröltetnek. — 90) A' birákat a' Király nevezi ki — 91) A' Birót csak azon esetre lehet hivatallyától meg fosztani, ha el vádoltatik, ezt pedig csak a' Kasztíliai Tanátsnak Generális Prokatora vagy Fiskusa mivelheti, mellynek végzését a' megerősítés végett a' Király eleibe kell terjesztetni. — 92) Olly meg engesztelő birák fognak lenni, a' kikből a' békefséget szerző törvényes Hivatal állani fog; továbbá az egész Országra nézve alsóbb és felsőbb törvényfzékek, és egy revisionalis törvényfzék lesznek. — 93) A' leg felsőbb biráknak szententziájok egészlen meg hagyattatik, 's mas biró eleibe nem vitettetik, hanemha azon szententziát a' meg vizsgáló törvényfzék helybe nem hagyja. — 94) Az alsó törvényfzékeknek száma a' Kerületnek nagyságához képest határoztatik meg. Azoknak a' felsőbb törvényfzékeknek számok, a' mellyek az egész tartományra fel osztatnak, leg alább kilentzre, leg fellyebb tizenötre határoztatik meg. — 95) A' Spanyol Orzági és Indiai revisionalis törvényfzékeknek foglalatoiságaikra a' Kasztíliai Tanáts fog ügyelni, mellynek egy felső és két all-elölői lesznek. Az első elölő a' Status Tanátsnak született tagja lesz. — 96) Továbbá a' Kasztíliai Tanátsnál egy Generalis Prokator mint Fiskus, és a' törvényes dolgoknak folytatásokra több Substitusok lesznek. — 97) A' főbenjáró dolgokat közönségesen kell folytatni. — 98) Minden főbenjáró vétkekről hozott szententziát meg lehet vizgáltatni. Illyenkor a' Kasztíliai Tanáts-hoz kell folyamodni. — 99) Egyedül a' Királyt illeti a' meg kegyelmezés, minekutánna ő az igaságra ügyelő ministert, két ministerből, két Senatorból, két Status Tanátsosból, és a' Kasztíliai Tanátsnak

két tagjából álló titkos tanácsban meg halgatta volna. — 100) Az egész Országba egy kereskedésre való törvénykönyv fog bé vitettetni. — 101) Minden fő kereskedő városban egy kereskedésre ügyelő törvénytörvényszék és egy Junta fog lenni.

XII Titulus a' Finantziának avagy Kintstárnak folytatásáról. — 102) A' Valles Realesek (Spanyol Országi papíros pénzek) a' Statusnak valóságos adafságai. — 103) A' belső vámok egyik kerületből a' másikba, egyik tartományból a' másikba el töröltetnek, és az Országbeli 's tengeri határokra tétetnek által. — 104) Az adóbéli alkotmány mindenütt egy forma leszen az országban. — 105) Minden czéheknek és magános személyeknek adatott privilégiumok meg szünnek. Azokért, mellyek nehéz titulus alatt nyeretettek, pótolás fog adattatni. — 106) A' hivataloknak ki ofztogattatása vagy a' Királyt, vagy azokat a' Tiszt viselőket illeti, a' kikre ő a' törvények és rendelések fzerént bizza.

XIII. Titulus a' közönséges Intézetekről. — 107) Valamint a' szárazon úgy a' tengeren is mindenkor offensiva és defensiva (meg támadó és védelmező) alliantzia avagy szövetség leszen Frantzia és Spanyol Országok közt. Egy különös traktaban, avagy meg egyezésben fog az a' Contingens meg határozatni, mellyel e' két Hatalomság a' szárazon vagy vizen leendő hadakozásban egymást segiteni köteles leszen. — 108) Azok a' külföldiek, a' kik a' Statusnak hasznos szolgálatokat tettek, vagy tesznek ennekutánna is; vagy azok, a' kik talentumaikkal, talalmányaikkal, avagy industriájokkal használhatnak; vagy azok, a' kik nagy intéze-

teket tettek, vagy az Országban olly birtokokat szereztek magoknak, mellyektől 50 piastert fizetnek adó gyanánt, Spanyol Országi polgári just nyerhetnek. Ezt a' just a' belső dolgokra ügyelő minister, és a' Status Tanács meg halgatása után engedheti azoknak a' Király. — 109) Minden Spanyol tartományokbeli lakosoknak hajlékaik meg sérthetetlen menedékhelyek fognak lenni, mellyeke csak nappal, és csak a' törvény által meg határozottat végre nézve, vagy az Előjáróktól ki adatott parantsolathoz képest lehet bé futni. — 110) Senkit is, a' ki a' Spanyol földön lakik, le nem lehet másképen árestálni, hanem csak azt, a' kit a' tselekedeten érik, vagy a' törvényes és írott parantsolat mellett. — 111) A' le árestáltató parantsolatnak eszközésére meg kívánatik, a) hogy abban a' leárestálásnak oka világosan kitétetődjék, és az azt tárgyazó törvény előadattassék; b) hogy olly hivataltól adattáfsék ki, mellynek arra a' törvény just adott; c) hogy az a' le, árestálandó személynek tudtára adattáfsék és írásban hagyattáfsék. — 112) Senkit sem által nem vehetnek, sem őrizet alá nem rekesztnek a' tömlöcztartók és vigyázók, addig, míg az eránt világos és írott parantsolatot nem vesznek, és azt jegyző könyveikbe bé nem írják. — 113) Minden tömlöcztartó és vigyázó köteles a' le árestált személyt a' tömlöczökre vigyázó policiának midannyiszor a' mennyiszor kívánni fogja, bé mutatni. — 114) Azoknak a' rokonoknak és barátoknak, a' kik a' meg fogattatott személyt az Előjáróknak engedelmeiből meg látogatni kívánnyák, a' tömlöczökbe való bemenetelt meg tagadni nem lehet. Egyedül a' bíró parantsolatjára lehet a' meg fogattatott személyt az emberi társaságtól el

rekeszteni. — 115) Mind azok, a' kik a' törvény-
 től engedtetett hatalom nélkül mást meg fogattat-
 nak, vagy meg fognak; azok, a' kik a' meg fogató
 parantsolat nélkül valakit a' tömlöczbe fel vesznek,
 és azok, a' kik az itt említett három tikkelyek el-
 len mivelnek, szabád kények szerént való meg fo-
 gásnak vékébe esnek. — 116) Minden keményen
 való bánás, melly az el vádolt szemelynek meg tar-
 tására nem kívántatik, és a' melly a' törvény által
 világosan helybe nem hagyattatik, vétkes. — A'
 többi máffzor.

A' Bayounei későbbi tudósítások szerént, a'
 múlt Julius 9-ik napján érkezett I. József Napo-
 leon Király Irunba Spanyol Országok vég helyi
 városába, a' hol Navarra Országok deputatusai már
 kéfzen várták Eö Katolika Felségét és mingyárt au-
 dientiára is botsátattak. Azokban a' városokban és
 helységekben, a' mellyeken Eö Kir. Felsége által
 utazott, a' házak mindenütt ki voltak világositva,
 virágokból font keszorúkkal fel ékesítve, az orzá-
 gos utakra öfve gyült lakosok tánczokkal, muzsikás-
 szerfzámoknak szózatjaival, és örvendetes vivat kiáltá-
 sokkal fogadták új Fejedelmeket, a' ki Julius 12-ikén
 már Vittoriában volt. — A' Madritti lakosok nyug-
 hatatlan kívánsággal várják Eö Felségének oda leen-
 dő meg érkezését.

Helvécziá.

Az ezen Respublikából jött tudósítások egy igen
 fontos circularis levélről emlékeznek, a' mellyet tud-
 niillik a' Bernai Cantonbéli Kormányfzék a' több
 Helvécziái Cantonoknak küldött mostanában. Ebben
 a' fontos írásban figyelmetessé kívánnya a' több Can-

tonokat arra a' decretumra tenni, mellyet a' múlt Bőjtmás Havának 17-ik napján a' Frantzia Országi Zsidókra nézve Napoleon Császár ki adott, és a' melly által azon Országbeli Izraeliták a' több lakosokkal egyenlökké tétetnek. Ebből azt hozván ki a' Bernai Kormányfészék, hogy a' Frantzia Országi Zsidóknak ha tetzeni fog, Helvétziában is szabadosan le telepedhetnek. — Arra való nézve azt kívánja a' több Cantonoktól, hogy annak el távoztatására a' Fr. Kormányfészéket követni kell, és hasonló szabadságot 's jufsokat engedni a' Helvécziái Zsidóknak, mint a' millyennel bírnak a' Francia Birodalmakban és Welftfália Országban. — Hogy ez a' circularis levél a' több Cantonokat is figyelmetesekké fogja tenni, előre is képzelní lehet.

Friburgból Julius 15-ikén azt írják, hogy a' Cappeli vólt Cisterciták Apaturságának klastromában, a' múlt hólnap 3-ikan, egymás után öt versben ütött bé a' ménykő, még pedig az ott lévő vendég fogadónak vendég házába, mellyben sok ember vólt jelen. Az első ménkő egy 8' esztendős leánykat, és egy kovátszt ütött agyon; a' második az azon szobába vívő graditsra esett le, és egy 15' esztendős hajadont ölt meg, 's több apró leánykákat sebesített meg, azon háznak több részeiben megfordúlván, egy szobában egy öreg affzonyt fosztott meg életétől, és egynéhány személyt ejtett sebbe. Ez a' rendkívül való történet nagy rémulésbe ejtette azon várost. A' következett napon fényes de egyfzersmind keserves halotti pompával temették el a' ménykő' által meg öletett személyek.

Keszthelyi Georgikonban elűresült
Gazdaságbéli Stipendiumokról va-
ló Híradás.

Méltóságos Gróf Tólnai Festetics György
Úr Eö Nagysága által N. Zala Vármegyében hely-
heztetett Keszthelyi Mező-Városában Georgikonnak
nevezete alatt felállított Gazdaságbéli Intézet ré-
széről ezennel köz-hírül adatik, hogy e' folyó Os-
kolai esztendőnek, úgymint Augustus hónapnak vé-
gével azoknak számára, kik a' mezei Gazdaságbéli
Tudománynak theoretica, és practica megtanulására
magokat fel-izálni kívánják, ismét két Stipendium-
ok elfognak űresedni. Minthogy pedig az említett In-
tézétnak tudománybéli Cursusa a' már előbbi esz-
tendőkben közre-botsájtott híradásokból úgy-is es-
mértelessé lett; azért ez úttal tsak rövideden em-
líttetik, hogy azon Cursus három esztendőre légyen
meghatározva, és hogy abban a' theoretico-practica
tanítás valamint egy részről a' Gazdaságbéli tudomá-
nyokat, és tapasztalásokat: úgy más részről az
ezekkel egybe-kötött Mathematica, és Physico-
Veterinaria tudományokat egyenesen tárgyazza. A'
Stipendium most szabad szállás, tűzifa, és gyertyán
kívül első esztendőre 180 forintban, második esz-
tendőre 200 forintban, a' harmadikra pedig 220
forintban határozottatott-meg, 's emellett a' Stipen-
diatusok három esztendei cursusokat, elvégezvén a'
Gróf Urodalmakban érdemeikhez, és magok viselet-
jekhez mérsékelt hivatalokra ki-tétetnek. A' kik
ezen Stipendiamokban, és az ezekkel egybe-kötött
jövendobéli bizonyos hivatalokban részesülni kíván-
nak, minden születésre, nemzetre, és vallásra való

tekintet nélkül meg kívántatik, hogy ők a' Philosophicus Cursust, vagy leg alább a' hat Deák Oskolákat, vagy úgy nevezett Studia humaniora elvégezték, e' mellett magyarul, németül, és deákul beszélni, és írni tudjanak, egészséges testűek legyenek, és magokat mind erköltsős jó magok viseletnek, mind pedig ditsérefsen végzett tudományaikra nézve hiteles bizonyság, és ajánló leveleik mellett jövő Augustusnak végéig a' Georgikonnak Elöl-járójánál, vagy fzemélyesen, vagy levél által bėjelentsék.

Egyfzersmind valamint eddig, úgy ez után is mind azoknak, valakik a' Gazdaságbéli Tudományt tulajdon, vagy szüléiknek Attyokfiaiknak, avagy más Jóltévöiknek költségén tanulni akarják a' Georgikonba való szabad bėjáras ingyen megfog engedtetni, melly azoknak hasznokra, kiknek erre kedvek vagyon, és készülni kívánnak, annyival is inkább emlittetik, mivel Fels. Csász. Királyi Fejedelmünk egy a' Fels. Magyar Helytartó Tanátshoz, és a' Fels. Magyar Kamarához botsájtott Udvari Rendelésében méltóztatott kegyelmesen kinyilatkoztatni, hogy a' Kamarabéli Jószágok Administratiojára ügyelő hivataloknál azok tekintetbe vétetsenek, kik gazdaságbéli tanulásokat a' Georgikonban végezték, és erről ditséretes bizonyság leveleket mutathatnak. Egyébb eránt az illy külső Tanulóok a' fent említett három esztendei Cursusra nem köteleztetnek, hanem szabadsagokban áll a' tanítandó tudományokból azokat magoknak választani, mellyeket már megszerzett egyéb tudományaikhoz, 's más környüállásaikhoz képest leg szüksegefsebbeknek, vagy erányofsbabnak lenni találnak.

Mivel pedig ezen Intézettel az úgy nevezett

Pristaldeum vagy azon tanításbéli Intézet-is, mellyben magokat a' jövendőbéli Uradalmi Ügyészek, vagy Fiskálisok kézfizethetik, egybe vagyon köttetve; arra nézve azok is, kik illy hivatalra szándékoznak, az ehez alkalmaztatott tudományokat magoknak megferezhetik, és egyfzersmind a' jurisdictióbéli praxisban magokat az itteni Fiskálisi Hivatalnál gyakorolhatják. Kélt Mélt. Gr. Festetits György Úrnak Uradalmaira ügyellő Fő Kormány Széknek Kézfizethelyi Cancellariájából, Sz. Jakab hava 12-kén 1808. éfztendőben.

* * *

A' Kézfizethelyi Georgikonban egy Veterinarius Afsistensnek vagy Ségédnek ki-fizabott Stipendiumról való Hirdetmény.

Mélt. Gróf Tólnai Festetits György Úr Ö Nagysága T. Nemes Zala Vármegyében helyheztetett Kézfizethelyi Mező Varóságban lévő Uradalmi Fő Kormány Széke által ezennel köz hirül adatik, hogy minekutánna az itteni Gazdaságbéli tanítást tárgyazó Georgikon nevezetű Intézetben, a' barom Orvoslásbéli Tudománynak tanítása is már olly rendbe hozatott, melly által az nagyobbra-is kiterjedhet; arra nézve a' jövő Oskolai éfztendőnek kezdetével, úgymint e' folyó éfztendőbéli November hónapnak elején egy Veterinarius Afsistensnek számára 400 forintban kézfizetéből, szabad szálásból álló, és azon esetre, ha nyert diplomával bizonyítatik, szabad seb-és belső Orvosi gyakorlással

összve kötött új Stipendium fog felallittatni; attól pedig, a' ki ezt elnyerni akarja, meg kívántatik, hogy az vagy már egészen examinált Seb-Orvos legyen, a'vagy pedig az Orvosi Tudománybéli cursust halgatta, e' mellett egészséges testel birjon, a' magyar, német, és deák nyelvet tudja, és mind tudománya, mindpedig erköltsös maga viselete felől hiteles bizonyág leveleket mutalson.

Egy illy Afsistensnek kötelesége leszen a' Georgikoni mind Physica, mind Veterinariabéli Professzorok' tanításait két esztendőig halgatni, és a' szokott exameneket ki állani, továbbá magát a' Veterinariai Praxisban gyakorolni, szükség idején a' Professor Urak helyett tanítani is, és ha midőn kiküldetne, a' Grófi Urodalmakba el menni.

Illy módon végzett cursus, és meg tett készület után a' fent tisztelt Gróf Urnak Uradalmában ki fognak az illyes Afsistensnek nagyobb fizetéssel, szabad szállással, és szabad Orvosi gyakorlátsal Uradalmi Veterináriusoknak tétetni.

Azok tehát, kiknek a' fent említett Afsistensi stipendiumnak el nyeresére szándékjuk volna, magokat jövő September végéig, az itteni Uradalmi Fő Kormányfőknél, akár személyesen, akár pedig irásban a' megkívántató tulajdonságaikról szükséges bizonyágleveleik mellett magokat bejelenthetik. Költ a' Keszthelyi Uradalmi Fő Kormány Szék-Cancellariájából, Sz. Jakab Hávának 12-kén 1808. esztendőben.

D. D. S.